

rátu státních drah v Praze. Žalobu proti Buštěhradské dráze procesní soud první stolice zamítl. **Důvody:** Jest zjištěno, že zásilka kognaku se ztratila před 28. říjnem 1918 a že na dopravě její byly účastněny jednak žalovaná strana, jednak tehdejší ředitelství býv. společnosti státních drah v Praze, které obě solidárně ručí dle Šu 100 žel. dopr. ř. za ztráty za dopravy. Dle zákona ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n. nelze však toho času oproti státním drahám uplatňovati nároky ze ztrát, které se staly před 28. říjnem 1918. Kdyby tudíž nyní se rozhodlo o žalovaném nároku, rozhodlo by se zároveň oproti železničnímu eráru, rozhodnutí takové jest však dle výše uvedeného zákonného ustanovení toho času, t. j. před rozhodnutím reparační komise vyloučeno. **O d v o l a c í** soud žalobě vyhověl. **Důvody:** Není sporu o tom, že sud byl podán a žalovanou dráhou přijat k dopravě ve stanici žalované dráhy v Karlových Varech a že se ztratil za dopravy na dráze. Ručí tudíž žalovaná jako dráha odesílací podle Šu 84 a 100 (1) žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák. za tuto ztrátu, nehledíc k tomu, zdali použito bylo jen vlastních či též cizích tratí, ohledně kterých žalobcovo právo podáním žaloby na dráhu odesílací podle Šu 100 (3) žel. dopr. ř. zaniklo. Zákonem ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n., bylo nařízeno přiročí a přerušení sporů pro pohledávky za bývalým c. k. erárem, c. a k. erárem a král. uher. erárem. Pohledávku proti těmto žalobkyně však neuplatňuje, a možný snad postih žalované dráhy proti býv. c. k. eráru podle Šu 100 (5) žel. dopr. ř. nemůže mítí vlivu na právo žalující společnosti již proto, že nelze nyní ani říci, zda žalované dráze pohledávka taková vznikla či vznikne. Odvolací soud nesdílí proto názoru prvního soudu, že toho času nelze rozhodnouti o nároku žalobním z důvodu jím uvedeného.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y

Promlčení nároku ze ztráty zboží se staví reklamací u kterékoliv železnice dle Šu 100 žel. dopr. ř. pasivně legitimované, poněvadž § 98 žel. dopr. ř. praví jen, že nárok jest písemně ohlásiti u železnice, nepraví však, u které ze účastněných drah se tak má státi. Žalovaná připouští, že reklamáce byla podána dne 25. dubna 1918 u ředitelství státních drah, které poslední převzaly zboží s nákladním listem. Námitka, že žalobní nárok jest promlčen, jest tedy lichá. Stejně bezdůvodna jest námitka, že spor jest přerušiti podle zákona ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n. Žalobkyně neuplatňuje pohledávky proti c. k. eráru, nýbrž uplatňuje proti žalované jako dráze odesílací nárok, který dle Šu 100 žel. dopr. ř. vznikl ztrátou zboží přímo proti ní a není odvozován ze závazku bývalých c. k. státních drah. Právní poměr mezi těmito a žalovanou se netýká práv žalobkyně.

Čís. 2402.

Předpokladem diferenčních obchodů jest, by i druhá strana věděla, že jde o takové obchody.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv I 388. 23.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítl žalovaný, že obchody, sloužící za podklad směnečnému dluhu, byly obchody diferenčními. Směnečný platební příkaz byl ponechán v platnosti s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání uplatňuje jedině dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., a opodstatňuje výtku nesprávného právního posouzení věci tvrzením, že odvolací soud přehlédl, posuzuje právní povahu obchodů žalovaného, některé skutkové okolnosti. Odvolací soud přihlédl však právem pouze ke skutkovým okolnostem, obsaženým v námitkách žalovaného proti platebnímu příkazu. Nezáleží na tom, zda žalovaný označil obchody jako diferenční výslovně teprve při ústním jednání, rozhodno je, zda tato právní povaha byla patrna ze skutkových okolností v čas, t. j. v námitkách přednesených. V nich tvrdil dovolatel jedině, že koupil od žalující banky bez hotového zaplacení a za účelem spekulace papíry, jež zůstaly v úschově banky. Že papíry ty koupil nikoli jako dirigent bankovní filiálky, nýbrž pod nepravým jménem, přednesla žalující banka při ústním jednání. Že však žalující banka uznala zasláním kontokorrentu žalovaného dodatně jako smluvní stranu, znajíc při tom jeho majetkové poměry a vědouc proto o jeho majetkové nezpůsobilosti, by zaplatil kupní cenu, nebylo ve sporu vůbec tvrzeno, a nemohlo o tom býti jednáno ani před procesním soudem ani v řízení odvolacím. Jsa vázán skutkovým přednesem žalovaného, v čas učiněným, posoudil odvolací soud věc správně. I když žalovaný tvrdil, že koupil papíry za účelem spekulace, není tím prokázána právní povaha diferenčních nežalovatelných obchodů, neboť nebylo tvrzeno, že tento úmysl žalovaného byl znám i druhé straně, toto souhlasné vědomí druhé strany je však nezbytnou podmínkou diferenčních obchodů. Odvolací soud neuznal tudíž právem oprávněnosti této námítky.

Čís. 2403.

Zákon ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n. Za opětnou úpravu pachtovného ve smyslu čl. V. lze žádati pouze tehdy, bylo-li původně upraveno soudem, nikoliv, bylo-li stanoveno dohodou stran.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, R II 78/23.)

Dne 19. října 1921 uzavřeli propachtovatelé s pachtýřem mimo-soudní smír, jímž obnoven pacht na 3 léta. Žádost pachtýře o úpravu pachtovného dle zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n. s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, ježto strany uspořádaly věc úmluvou. R e k u r s n í s o u d zrušil usnesení prvního soudu a uložil mu, by ji, vyčkav pravomoci, znova projednal a rozhodl. D ů v o d y: Dle náhledu rekursního soudu vedou řídící myšlenky zákonů ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. a ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n. k opačnému řešení sporné otázky. Zákon čís. 213 1922 stanoví pro zji-